

Tíz fiatal költő

Szeretnénk szolgálatára lenni a jövőnek. A költészet napja alkalmából ezzel tisztelegni József Attila emléke előtt. Három raj fiatal költőnek adtunk helyet, hogy megbizonyosodhassanak erejükben, s az olvasó is megbizonyosodhasson erejükben. És hogy a magunkban kételkedést is együtt érezhessük: idejekorán, a maga idejében, hisz költészetünk elmúlt évszázadai sokra köteleznek.

A magunk teljes értékű kimondását szeretnénk elősegíteni, és ehhez kiszélesíteni költői táborunkat. Válogatásunk tehát nem célzatos. Az érdeemes fiatal költők közül három ilyen válogatást is adhatnánk. Itt – fentebb – csak néhányan vannak jelen az egy-kötetesek közül, néhányat a Kortársban mutattunk be a múlt évben, a többiek pedig most szerepelnek nálunk első ízben.

Az újonnan bemutatottakról egy-egy szót: Szervác (Horváth) József fiatal csepeli nyomdász, a miskolci Galyó Géza katona, Tönköl (Joó) József vas megyei szülőfalujában népművelő, Szalai Csaba balmazújvárosi tanár. Éveik számát illetően húsz és harminc között szóródnak szét. (T. I.)

BAKA ISTVÁN

Erdő, erdő

Erdő, te zöld reménytelenség,
vadak félelmével teli!
Fél lábbon álló tölgyeid
rokkantak emlékművei.

Az éj, e csillaggal kivert
vaskesztyű Isten kezén,
áganként tördel. Kínjaid
rózséjét gyűjtögetem én.

Ösvényeid korbácsütések
sohasem hegedő nyoma.
Mért hittem – zászlóforma szélnek
lehetnél tartóoszlopa?

Erdő, te zöld reménytelenség,
te szorongásommal teli!
Téged is, engem is szoborrá
dermesztnek Isten kezei.

Petőfi

Piros zászlók, világszabadság –
pipacs gúnyolja versemet.
Hazámmá rothadok, akárki:
barát vagy ellenség temet.

Megfulladsz vélünk, Magyarország,
minden folyód kötél, hurok.
Ledöfködik kozákdzsidával
erdőidet a záporok.

Egymásra rímelő virágok:
sárgára sárga, kékre kék...
Mit meg nem írhatok, a dalt
teremné máris e vidék?

Piros zászlók, világszabadság –
pipacs gúnyolja versemet.
Hazámmá rothadok – ki engem
megtagad, őt tagadja meg.

Legenda, hát lehullasz

Legenda, hát lehullasz,
jövönkből varrt ruha!
Erdővé válhatunk mi,
szarvasokká soha.

Havas táj keszkenőjét
bevérezzük ma még.
Holnapra lágy humusszá
feled már e vidék.

Szél leng az alkonyatban:
ingünk volt – ám mi többet
magunkra föl nem öltjük.
Soká késett az ünnep.

Legenda, hát lehullasz,
sorsunkká nyűtt ruha!
Állunk, mint holtra dermedt
erdők agancs-sora.

Végigver rajtad

Ebben a sűrű, otthonos
homályban jól érzem magam.
Az avarból előkotorhatom,
mint megbarnult fényképeket,
összegyűlt éveinket.

Süppedő, langyos korhadék – a fekhely
törött rugóival. Levélfoszlányok:
elrongyolt bankjegyek – ebédpénz,
lakbér, kiszámolt örömök: mozi,
vacsora, cigaretta, bor.

Fakéreg tiszta illata:

Hajadé? Összebújtunk

egymás felé nővő magányban.

Ó, ez az erdő, ez az erdő! Fonnyadó
délutáni fényben állok a fák között:
 eget markolnak vagy homályt csak – karjaid,
milyen sok karcsú, védtelen,
sovány karod! Ölelés-erdő, fázós,
felhők kesztyűit kereső, didergő,
lombok kabátujjába, takaróm alá
bújó, arcomat cirógató: szerető-erdő,
feleség-erdő, megsokszorozott
szerelmem erdeje, szavainkkal,
leveleink soraival telerótt;
levélerezet-erdő, ráncainké. Jó itt,
ugye, milyen jó? itt nélküled is
minden reád emlékeztet, terólad
összegyűjtött hasonlatok
erdeje ez. És nem viták, veszekedések,
békülő, kényszeredett ölelések,
visszanyelt szavak, megbánt szavak,
szavak – szeretkezéshez hazudottak;
őszinték, félig igazak, újra igazak,
szavak erdeje?

Szél jár –

jó volna azt mondani, gyöngysorok
csörrennek össze nyakadon, ha szél jár
és verdesi az ágakat, esőt hoz,
lassú, szemerkélő esőt, hazuggá
vált szavak ritmusával, szorongást;
újságok, könyvek, kérvények lapjaiként
zizegve, földre hullva, tölgyek
odvába, mint fiókba, gyűrve; szél jár
kopogtat, verítékezik
ablakunkon, esőt hoz, idegen
léptek kopogását a ház előtt,
szívdobogást, ideges ujjaid
dobolását az ágy szélén, a párnán.
Végigver rajtad, erdő,
végigver rajtad, szerelmem,
szorongásom, hazám.